

COMUNA SADU – JUDEȚUL SIBIU
PRIMĂRIA COMUNEI SADU
Comuna Sadu, Str. Inocențiu Micu Klein, Nr. 36, Județul Sibiu
Tel. 0269-568119, Fax. 0269-568027
CUI 4241222
www.sadu.ro -- contact@sadu.ro

Nr. înregistrare 1231/1/22.01.2025

Referat de aprobare

aprobarea Declarației anului 2025 ca fiind Anul Omagial al Portului Popular Tradițional din comuna Sadu.

Patrimoniul cultural al comunei Sadu are un caracter specific, vast și complex însă, straiele populare - portul popular local comportă o tradiție specifică, distinctă, având o însemnătate aparte pentru fiecare dintre cetățenii comunei Sadu. Astăzi, portul popular este așezat la loc de cinste și îmbrăcat cu mândrie și smerenie la evenimentele culturale tradiționale, la întâlnirile decanale ale Fiilor Satului, în preajma sărbătorilor creștin-ortodoxe, de către Feciorii ce constituie Ceata Junilor, dar și în a doua zi a nunților.

Datorită acțiunilor culturale locale din agenda culturală anuală, precum și a campaniei constante de promovare, micile ateliere meșteșugărești au prins viață și cererea privind vânzările elementelor tradiționale din portul popular tradițional sau întreg costumul portului popular sunt la mare căutare. Primaria și Consiliul local au implementat două proiecte cu fonduri EU pentru achiziția de costume populare pentru copiii care participă la grupul de dansuri populare. Acest fapt a sporit numărul costumelor populare tradiționale și s-a restabilit echilibrul și pe grupe de vârstă.

Din păcate, în ultima perioadă, numărul celor care îmbracă portul popular tradițional este tot mai mic; chiar și la sărbătorile locale și religioase, numărul celor înveșmântați în straie populare este scăzut. Inițiativa are la bază stârnirea interesului pentru a crește numărul doritorilor voluntari care vor să îmbrace portul popular la zile de sărbătoare, atât culturale cât și religioase. În contextul celor prezentate mai sus, precum și oportunitatea de a ne face cunoscuți atât pe plan național cât și internațional am convenit asupra unui calendar în care sădenii să poarte voluntar portul popular tradițional, la următoarele activități:

- Balul/ carnavalul portului popular, sărbătoarea sfintelor Pasti, Ziua portului popular Ie, Moda și Tezaur, Sărbătoarea Rusaliilor = Hramul Bisericii Sadu .II., Povestea lânii, Adormirea Maicii Domnului – Hramul Bisericii Sadu .I., Festivalul Tradițiilor, Sărbătorile de iarnă.

Componenta specifică a portului popular din Sadu, care de-a lungul veacurilor a suportat îmbunătățiri și modificări spre mai deosebit este format din următoarele elemente:

Portul bărbătesc este compus din cămașa (din pânză de cânepă sau in), guler - cuptuhul mânecile (care au o lățime apreciabilă de 56 cm, sunt cusute atât de partea din față cât și de cea din spate acoperind umerii și de care sunt cusuți clinii și laturile de sus ale broaștei) la vârful căreia se încheie mâneca; de jur împrejurul mânecii sunt cusute „penițe” după modelul ales, laibăr, pieptare din piei de oaie.

Portul femeiesc este compus din ie (pieptul, spatele și mânecile), guler (cel din față – ciupag, cel din spate – beată), rochiță strâmtă, fustă strânse cu bretele, șurțe.

Singularitatea portului popular din Sadu este asigurată de cusăturile specifice ce solicită atenție, măiestrie, perseverență, răbdare și talent. Mai mult decât atât, fiecare cetățean are posibilitatea de a-și alege modelul dorit, fapt ce evidențiază particularitatea și diversitatea patrimoniului cultural.

Evenimentele desfășurate în comuna Sadu ce au drept obiective specifice promovarea portului popular, prin ateliere, discuții, grupuri de șezătoare, spectacole de cântec și joc sunt reprezentate de

Convorbiri despre Ie, Modă și Tezaur – prin valorificarea tezaurului viu, promovarea tradițiilor locale, cu precădere portul popular, dar și procesul de realizare a iilor.

Povestea lânii – după cum îi spune numele, festivalul urmărește promovarea modului tradițional de pregătire a produselor din arealul oieritului și anume, proces de obținere, prelucrare și utilitatea lânii.

Festivalul tradiții de toamnă – portul popular este nelipsit în cadrul festivalului de toamnă, îmbrăcat cu precădere de artiștii locali participanți la spectacolul de cântec și joc organizat cu sfințenie în fiecare an.

Sadule Gradină Mândră – evenimentul de suflet ce marchează iubirea sădenilor pentru comuna noastră, pentru obiceiurile ce ne-au consacrat și ce păstrează viu spiritul comunității.

Spectacolul Tradițional „Pe sub deal pe sub pădure” – a devenit tradiție în comuna Sadu și este organizat în ultima duminică dinaintea Crăciunului. Într-o atmosferă caldă, festivă și cu bucurie sădenii cinstesc nașterea Mântuitorului prin prisma spectacolului de colinde, dar și prin intermediul obiceiului consacrat: Ridicatul Fetelor, obiceiul este parte constituantă a Cetei de Juni de la Sadu. Perioada premergătoare sărbătorii Nașterii Mântuitorului Iisus Hristos este marcată, fără îndoială de bucurie și tradiție.

Ansamblul Valea Sadului - Ansamblul Folcloric „Valea Sadului” a îmbrăcat în portul popular, a învățat dansul și cântecul tradițional trei generații de sădeni.

Mai mult decât atât, portul popular este nelipsit de la întâlnirile Fiilor Satului, ce se organizează la fiecare 10 ani, pentru fiecare generație.

Portul popular reprezintă o expresie unică a identității comunei Sadu, iar Declarația anului 2025 dedicat omagierii acestuia contribuie activ la păstrarea și transmiterea acestuia către viitoarele

generații și, poate cel mai important, previne dispariția acestuia. Totodată, valorificarea hainelor populare aduce cu sine creșterea exponențială a sentimentului de mândrie locală și apartenență, ținând în viață moștenirea transmisă de strămoșii noștri.

Avantajele și oportunitățile ce reiasă din această inițiativă vor contribui activ la dezvoltarea locală din punct de vedere turistic și economic, întrucât, promovarea unei astfel de acțiuni conduce la creșterea vizibilității, diversificarea arealului de turiști ce vizitează comuna Sadu. În aceeași direcție, inițiativa va contribui la atragerea de surse de finanțare specifice patrimoniului cultural, dar și dezvoltarea de parteneriate.

Totodată, acest demers unic promite să aducă beneficii pragmatice în ceea ce privește procesul de educare a tinerilor despre tradițiile locale, despre truda și munca ce precedă confecționarea hainelor populare. În continuare, ținând cont de natura străveche a hainelor populare, dar și de maniera în care țesăturile, materialele, modelele și alte detalii ce țin de specificitatea locului s-au modificat și perfecționat de-a lungul secolelor, anul portului popular va aduce beneficii reale în ceea ce privește conectarea cetățenilor și ai turiștilor cu istoria locului.

Pe de altă parte, *Anul Omagial al Portului Popular la Sadu* poate fi valorificat printr-o serie de evenimente, adiționale celor prezentate deja, ce se pot materializa sub forma conferințelor tradiționale, atelierelor de confecționare și broderie, expozițiilor, concursuri, târguri și piețe cu produse artizanale, spectacole etnografice, videoclipuri cu rol în promovarea și transmiterea la nivel național a portului popular local, stimularea integrării portului popular la fiecare sărbătoare majoră.

Bugetul alocat activităților prezentate anterior, activități menite să susțină argumentele pentru declararea anului 2025 ca fiind Anul Omagial al Portului Popular din Sadu este susținut de bugetul local, mai precis din fondurile alocate pentru cultura, recreere și religie.

Așadar, în lumina argumentelor expuse anterior și cu respectarea prevederilor legale, propun spre analiză și aprobare către Consiliul Local Sadu un proiect de hotărâre privind *Declarării anului 2025 ca fiind Anul Omagial al Portului Popular Tradițional din comuna Sadu*.

PRIMAR,
Valentin-Dumitru-Ioan IVAN